

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Debreczeni utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

„Hirdetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden körülmények ide intézendők.

Hétköznapon levélk...
fogadtatnak el

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábospottisor egy-szeri beiktatásáért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért két 50 kr
Nyiltár 4 hasábos pottisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamat magában foglalj
ujdonasg sora 50 krajcar.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Kedd, Oktober 18.

203. szám.

Valászfelirirati vita.

A válasz felirati vitának a főrendi-
házban történt befejezéséhez és a képví-
selőházban küszöbön álló megnyitáshoz a
következő észrevételekkel fűzi a „P.Corr.“

„A választfelirati vita a főrendiház-
ban oly nyugodtan folyt le, a mint
előrelátható volt és előre meg is monda-
tott, és gyorsabban lett befejezve, mint
hitték. Miután páirjeink, közülök legalább
azok, kik méltóságukat nem társadalmi
szétfirásnak, hanem magasztos hazafias
hivatásnak tartják, a kormánypártnak az
országgyűlés mindkét házabeli túnyomó
többségével szemben a kormányváltozás
lehetőségét ezuttal teljesen kizártnak ta-
kintik, magukat pedig nem érzik elég fia-
taloknak és hajszát kedvelőknek arra,
hogy csupán a küzdelemben lelt gyönyör-
rűségéből a miniszter uraknak nehézsége-
ket okozzanak: beérték azzal, hogy a
mennyiben kormánypárti érzelmeik, a be-
terjesztett választfelirati javaslatot szó-
 nélkül elfogadják és hogy a mennyiben
az ellenzékhez tartoznak, álláspontjukat
egy rövid és velős, tiszta és loyális elő-
adással jelezze, egyébként pedig szintén
elfogadják a Rudnyánszky-féle javaslatot,
a mely alapjában véve nem is mond egye-
bet, mint hogy készek a főrendek a trón-
beszédben jelzett orvoslási és reform-
működést teljes erejükből támogatni. Grf.
Zichy Nándor mint pénzügypolitikai te-
kintély, — ő valóban is az, — és mint a
főrendi ellenzék egy évtized óta ve-
zető örökös pair annyival inkább kötele-
sen érezte magát a felirati vita alkalmá-
ból felszólalni, minthogy évek óta követ-
kezetesen és nagy hévvel ajánlotta a ki-
adásokban a takarékoságnak és a köz-
vetett adók s monopoliomok jobb kihasz-
nálásának ama szükségességét, melyet a
trónbeszéd oly rendkívüli nyomatékoság-
gal hangsúlyoz. És a gróf a föle meg-
szokott méltóságos modorban teljesítette
kötelességét. Nem kevésbé méltóságos,

bár a szónok erősen kidomborodó egyé-
niségénél fogva kevésbé sima és hajlé-
kony volt Somsich Pálnak, a parlamenti
klasszikus szónoknak nyilatkozata, mely-
lyel alkalmasint csak azt akarta jelezni
hogy a magas ház kinevezett tagjai közt
is vannak állhatatos ellenzékiek, akik
azonban a munkát nem gátolják, hanem
inkább előmozdítani akarják és oppositi-
ójukat csupán a tárgyra és sohasem a
személyre vonatkoztatják.

A képviselőházban természetesen nem
lesz a felirati vita ily ártatlan lefolyása;
itt erőteljesen, talán épen hevesen fog-
nak az ellentétek egymásra pattanni. A
képviselőházi ellenzék nemcsak más poli-
tikát akar, — t. i. a magáét, — hanem
más minisztereket is, — t. i. önmagukat.
És még akkor is, ha a kormány oly ja-
vaslatokat terjesztene elő, — melyekkel
szemben opponálni merőben lehetetlen len-
ne, sőt ha politikáját egészen ellen-
zékli kaptafára ütné is, az ellenzék
mégis ragaszkodnék a küzdelemhez, mert
ő maga akarja a kormányhatalmat gy-
akorolni, vagy mint szerényen kifejezi ma-
gát — az ügyek vitelét bizalomra méltó-
bb kezekbe letevé látni, mint azok, me-
lyekben ez idő szerint van.

De eltekintve attól, hogy a képvise-
lőházban nincs és nem is lehet meg azon-
özetlen tárgyalosság, a mely a főrendi-
házban a tárgyalások sima lefolyását le-
hetővé tesz, — képviselőházi ellenzékét,
mint a „Pester Correspondenz“ ezt mind-
járt a Falk-féle választfelirati javaslat
közvetételekor megjegyezte, — a klasszi-
kai stíly de igen eleven érltktetéstől lel-
kesülő kormánypárti elaboratum befejező
tetele némileg provokálja. Következés-
kép nem lehet kívánni, hogy ama pártok,
melyek a jelen korányzatot és különösen
Tiszta a miniszterelnököt azon pillanattól
kezdve melyben miniszter lett mai napig
folyton a leghévesebben támadták, most
ellenmondás nélkül tőrjék, hogy a választ-
feliratban az egész képviselőház nevében

tételessé utalás a nemzet fényes megren-
dithetetlen bizalmára, melylyel Tisza Kál-
márt és kormányát támogatja a nemzet.

Élénk viiták, sok és erőteljes szó-
noklatok tartatnak a képviselőházban, —
mind a két ellenzékli párt küzdeni fog a
saját felirati javaslatáért és a küzdelem-
ben az ékes szólás fegyverei nagyon
igénybe fognak vétetni. Reméljük, hogy
a parlamenti fejtegetés tisztességes és
méltóságos leend, hogy nem holmi idegen
minta, hanem becsületet a g y a r szo-
kás szerint fognak küzdeni.

Országgyűlés.

Budapest, október 17.

A képviselőház mai ülésében az apróbb
előterjesztések után kezdetét vette a vá la sz-
felirati vita, melyet Falk Miksa
előadó rövid beszéddel nyitott meg. Utána
Irányi Dániel, majd Apponyi gróf
maguk és pártuk részéről külön választfelirati
javaslatokat terjesztettek elő, melyek ki fog-
nak nyomtatni. Irányi indokoló beszédében
oly terhes és igaztalan vádakot és gyanusi-
tásokat engedett meg magának, amelyeket az
ő higgadságától senki sem várt. — Az
ország választóközösségének többségét azzal
gyanasította, — hogy meg ves z te get ni
engedé magát s eladta hazafiságát s színt
oly kiméletlenül szolt az igazságügyi kor-
mányzatról is. Javaslataban mindenek előtt
közönetet mond a királynak ama válaszní-
latkozatokról, melyeket erdélyi utja alkalmá-
val egyes küldöttségeknek adott s hangsu-
lyozza egyebek közt a vallásszabadságot,
szóbeliséget és közvetlenséget, a kir. táblák
decentralizációját a bűnyegyekben s az esküdt-
szék behozatálát. Apponyi Albert gróf beszé-
dének alaphangja az, hogy ha a nemzet
minden téren haladt is, állami életünk minden
ágazatát veszedelmes kórság hatja át. Ilyen
hangon van tartva választfelirati javaslata és
mely a multa vonatkozó vádaskodások és az
ország helyzetének ellenzékli sötét színben
való feltüntetésében, tal tesz a szélbali fel-
irati javaslaton is.

Most Fluger Károly szolt, kinek
beszédét a többség élénk helyeslésekkel fo-
gadta. —

Tiszta a Kálmár röviden bár, de nagy
és tartós hatással mutatta ki Irányi gyanu-

sításának képtelenségét és meggondolatlan
voltát. — F a b i n y miniszter pedig erőlyes
hangon utasítá vissza ugyancsak Irányi vád-
jait, melyekre nézve ettől bizonyítékokat
kért.

B e ö t h y Ákosnak kellett volna szólni,
de kijelenté, hogy nincs elkészülve s a vita
folytatását holnapra halasztani kérte — mibe
a ház bele is egyezett.

A főrendiház ma rövid ülést tartott,
melyen megválasztották a delegáció husz ren-
des és hat póttagját, továbbá az igazoló bi-
roság elnökét és két tagját, a legfőbb fogyelmi
bíroság három tagját s a pénzügyi és gazda-
sági bizottságok egy-egy tagját.

Külföld.

A két császártalálkozásá-
ról semmi újabb hír nem érkezett. Meg fog-e
történni, azt nem erősítették, de nem is czá-
folták meg. Annyi bizonyos, hogy a csár
gyermekei csakugyan betegek s nem lehetet-
len, hogy hazautazásának elhalasztása valóban
ez okból történt.

Bulgáriában vasárnap újra választá-
sok voltak. A községi képviseletek tagjait
választották meg. Mindenütt a kormány je-
löltjei győztek, a mi még nem sokat jelent.
Annál fontosabb azonban az, hogy a választás
minden rendezavarás nélkül ment végbe.
Ez annak jele, hogy a kormány már eléggé
imponált mindazon elemeknek, melyek óhajai
rendzavarásokra irányulnak.

Belgiumban szintén vasárnap volt
a községi választások napja. Itt már kissé
zajosabban ment a dolog s klerikálisok, libe-
rálisok, szocialisták küzdöttek nagy hévvel
jelöltjeik e dekében. Az eredmény nem igen
változtatta a pártok eddigi számarányát. Csak
az érdemelhet figyelmet, hogy néhol a szo-
cialista jelöltek aránylag igen sok szavaza-
tot kaptak. Így például Gentben a beadott
szavazatok egyhatoda reájok esett.

Városunk szépitésének kéréséhez.

IV.
(B.) Nemesak szépitési, nem csak idealis
okokból, hanem a legközvetlenebb anyagi
érdekeinek szempontjából is, minden erőnk-
ből oda kell működününk, hogy városunk minden
pontján szé p i t t e s s é k, hogy az 2 épi-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Két házasság.

— Eredeti regény egy kötetben —

Írta: R. P. O.

(Folytatás.)

A jó anya leült fia ágyához s megindi-
tő gyöngédséggel kezdé a szenvedőt vigasz-
gasztalni.

Hiszen a nők ösztönszerűleg lelik fel
ama szavakat, melyek üdítő balszámként hat-
nak; oly csodás, finom képes éget, éleslátást
tapintat fejtenek ki, midőn találó sejtelmők
a szenvedő sziv közelébe — jutattja őket.

Ugyanaz nap tért vissza Ladányi Ele-
mér külföldi utjáról, s miután családját üd-
vözölte — sietett a jó barátot is felker-
reszni.

Ladányi Elemér, erőteljes, vonzó alak.
Arcát nem lehet szabályosnak nevezni, de
van abban valami hódító, imponáló; jószág-
telikéntében a szellem kifejezése rejlik, s kü-
lönösen hangjának kellemes vibrációja megin-
dítja a sziveket.

Rendkívüli szellemi erővel volt megál-
va, mely feljogosítja ismerőseit, barátait arra
a reményre, hogy csakugyan híres, nagy em-
ber válik majd belőle.

Oly jól tudott ő az emberekkel banni,
megtalálta mindig a helyes és biztos utat,
midőn valakire hatni akart, s már gyermek-
ségében is, a játzó társai elismerték feltét-
lenül fölényét, — szerették és ragaszkodtak
hozzá.

S ő a dús gazdag ifju, atyja nemes és
becsülendő tulajdonait nyerte el a természet-
től, munkás szorgalom s kötelességérzet ve-
zérlette őt mindenben, nem érzett magában
semmi hajlamot arra, — miként tétlenül át-
adja magát egy léha, élvadás életnek, —

lyet nagy vagyona folytán teljes odaadással
élvezhetett volna.

Anya gyakran bosszankodott folytonos
munkássága felett.

— Eppen ugy cselekszik, mintha egy
szegény ember fia volna, szokta volt mondani,
ha Elemér egyik-másik vigalomból félrevonult
ügyeihez.

De ez nem tudta a fiatal embert meg-
ingadni, s utóbb anyja azzal vigasztalódott,
hogy fia nagy államférfiává fog válni, csak
egy nagy nevű grófi család leányát kell nőül
vennie, hogy meglegyen a connexió s azután
biztos a miniszteri tárcza. És ez a szép gon-
dolat hízelt a mama húságának; titokban
örült is fia nagyra törekvő hajlamának s
nagyon valószínűnek tartá, hogy biggadt,
fontoló elméjével az csak is arra fog tö-
rekedni, — miszerint fényes nagyuri házás-
ságot kössön abból a czélből, hogy miniszter
lehessen.

Elemér ugyan teljes erélylyel elegyedett
a közélet nagy harcába, éber munkássággal
forgolódot az emésztő önzés és uralom vágy-
tól sarkalt hiu és öntelt férfiak között, szíve
azonban megtartá nemes fenkölttségét, ő soha
nem tett semmit saját érdekeinek előnyére,
sőt elfojtá magában a húság csiráját is, s
lelke megszilárdult nemes, nagyra törekvő
eszméktől.

A hazaszeretet lelkesíté őt mindenben
s az emberiség jólétének előmozdítása buzdítá.
mit éppen ugy felölt, mint mindent a mi
szép, nemes és magasztos.

Tegyük fényessé, nagygyvá a hont, volt
a jelszava, hogy ott álljon azon a színvona-
lon, melyen a művelt európai államok állanak,
tegyük tökéletessé igazságszolgáltatásunkat,
hozzunk józan s megdönthetetlen, igazságu
törvényeket, emeljük haderőnket, közigazga-
tasunkat, népnevelésünket, de mindenekelőtt
egyesült erővel legyünk azon, hogy az ipart,

a kereskedelmet terjesszük, hogy a szeretett
haza gyermekeinek módot nyujtsunk a közva-
gyonosodáshoz, hogy módjában álljon megfizet-
hetni terhes adóját, de legfőbbképen, hogy távol
legyen tőle az inség, a nyomor, a kétség-
beesés.

Nagy szónoki erő rejtett benne, s meg-
kapó, találó, szilárd érveivel elbűvölte, meg-
ragadta meggyőzte hallgatóit.

A parlamentben, minden pártkülönbség
nélkül valóságos lelkesedéssel néztek minden
beszéde elé.

Elemér valódi hősi lélek volt, kit a vi-
lág tömjenezése épenséggel nem kapott el, a
közéletben szerény fellépése, barátságos, vi-
dám modora által hódította meg az embe-
reket.

Szívélyesen köszöntötte Várszeginét, a
mint szerény lakásukba lépett, Gézát a
kedves meghitt harátot erősen szívéhez ölelte,
mert már hetek óta nem látták egymást; s
ők rendkívüli módon szerették, becsülték
egymást.

— Hát te beteg vagy kedves fiam! szolt
Ladányi, miattat arca elborult. Ej lásd, ezt
már nem szeretem. Nem vártam, hogy ekké-
pen foglak viszont látni.

— Éj hiszen se ami bajom sincs, egy
kis meghülés, hiszen csak nem nézek ki
olyan betegem, miszerint aggodalomra adjak
okot?

— Arcod megnyult, s nagyon halvány
vagy. Lásd pedig egyuttal anyám megbizásá-
ból is jövök; ma lesz Leona eljegyzése Rom-
váry-Dárdány Arisztid gróffal, s valamennyi-
ünk óhaja, hogy te, mint házunk bizalmas
régí barátja, szintén ott légy az ünnepélyen.

A szobában homályos volt a világitás
és így nem vehette Elemér észre, hogy sze-
gény barátjának arca mint változtatja hirté-
len a színét, Géza ajkai össze szorultak, s

Anna

5 cm. hosszú óriá
Loreley-hajammal,
és 14 havi használat
nyertem, mely meg-
tálozza a hajkiullást
segíti a hajnövezt és
a hajbort uraknál
segít egy teljes erős
kálnóvé t, rövid ideig
használat, utána a haj
s valamint a szakálnak
nézetszes szint és sür-
et kölesönöz és megóv-
korai észüléstől a leg-
gasabb korig.

Egy köcsög ára 50 kr.
rt. 2 frt. Postával kü-
naponként a pénz-
es beküldése vagy pos-
tánvétel mellett az egész
világra.

Üllög és társa,
BUDAPEST,
király-utca 26.

több világkiállítások al-
jakkal kitüntetett

írás-
kép-gyémánt-
sef-utóda ez el.
József.
HERMANN
ban, Wien, V.
se 16.

rendezett gyári
ndennmü nagy-
retnélküli gyé-
k, elárusítók,
onosok, látsze-
ep-gyémántok
emény, aczel,
esmitésára Gyémánt fű-
mintalapot kívánatra díj
ajánlok brilliantokat
zolt köveket.

Záró.

gőzmalom
yeinek

DEBRECZENEN

8-án Budapesten tar-
alomgyűlésen megál-
1 én életbe lépett
állítási módozatokra
vények szerint.

100 kil
15.50
14.80
15.20
14.80
14.40
14.—
13.60
13.20
12.60
11.60
10.60
9.40
7.40
5.60
3.40
3.—
korpa árából eddig engedmény a fennem- tan júni- 1-től fogva
Szeptember 4.

tési és vállalkozási kedv a lakosságban előmozdították hogy az utcák rendezése fokozatosan keresztülvitessék, hogy a csatornázás és a lakosságnak iható vízzel való ellátása megvalósíttassék. Mert ezek képezik városunk nagy városi alakításának alapját, a vonzerőt a vidéki lakosságnak városunkba csábítására.

Csakis így érhetjük el azt, hogy a közeli és távolabbi vidék vagyonos közép osztálya Debreczont fogja lakhelyül választani, ha városban kíván élni. Száz meg száz példából látjuk, hogy azok a városok fejlődnek leggyorsabban, azok gyarapodnak leginkább, azokban van ipar, élénk kereskedelem, jólét és vagyon. — a melyekben sok a vidékről beköltözött vagyonos család. Minden egyes család, a mely városunkba költözködik, annyival emeli az ipart, kereskedelmi forgalmat, művészi és közművelődési intézményeinket. — a meynyit itt elkölt. Nagyon is érdekünk, ben áll tehát, hogy mennél többet költsenek a vidékről hozzánk költözködő családok. Hogy pedig ezt elérhessük elő kell mozdítani a hozzájuk beköltözködést.

Milyen egészen más volna a városi élet a színház, koncert terem, a kávéház, a vendéglő látogatottsága, az ipar és kereskedelmi tevékenység, a közgazdasági fejlődés, az intelligens vagyonos család jönne be hozzánk a szomszéd vidékről állandó lakásra. Kolozsvár, Arad, Temesvár az ilyen lakosságnak köszönhetik élénkségüket, városias jellegüket. — Még ha nagy áldozatokat kellene is hozni a városnak és a lakosságnak hogy a jelzett eszközökkel a beköltözködést előmozdítsa, még akkor is meg kellene hozni az áldozatot, hát még így, a művészi és kereskedelmi viszonyainknál fogva csekély áldozattal, alig számbavehető költségekkel pár év alatt el lehet készíteni a legszükségesebbeket.

Az irány meg van adva a főpiaz utca rendezésével; úgy tudjuk, hogy a cégéldutózi háztulajdonosok utozarendezés iránti kérénye a város építési bizottságánál van tárgyalás alatt. Ez az utca ha aszfaltrozva és tervszerűen befásítva lesz, ha elkészül a templom előtti kut, — egyike lesz a legszebb utczáknak, olyan fontozájja lesz városunknak, a melynek mellé utczáin is lehet majd bár lakásokat emelni. — Már pedig ez az első és legfontosabb kellék az idegen családok bevonzására hogy számunkra elegendő mennyiségű kényelmes szép és nem drága bár lakás álljon rendelkezésre.

Ezekre a körülményekre egészen a legújabb időkig Debreczenben senki sem volt tekintettel. A város jelenlegi vezetőinek elvülhetlen érdeme, hogy a tekintetben díszes választás állt be. Azonban még most sem egészen a megfelelő eszközökkel s nem a megfelelő módon tétetnek meg az intézkedések. Údvös eredmény gyorsan csak ott következhetik be, a hol a lakosság és hatóság egymást támogatva vállaltva törekcszenek a közérdek előmozdítására. Hogy pedig a kölcsönös egymásra hatás meglegyen, a hatóságnak kell a lakosság érdeklődését felkelteni, folytonosan éber tartani és fokozni s oda hatni, hogy a lakosság a város szepítésére tevékenyen közreműködjék. — Ha pedig egyesek vagy a lakosság egyes csoportjai a város emelésére, szepítésére irányuló vállalatot akarnak életbe léptetni, nem csak hogy ne akadályozza, hanem ellenkezőleg a hatóság tegyen meg mindent, hogy az akadályok elháríttassanak s ha

szükséges még áldozatok árán is részesítsen pártfogásban mindent, a mi a város élénkítésére emelésére szolgálhat. Visszünk a lakosságnak, az itt levő számtalan ipar és egyéb vállalatnak, pénzintézeteknek minden eszközt fel kell használni arra, hogy a városi hatóságnak más fele is igénybe vett munkásságát a szepítés érdekében tevékenyen előmozdítsa; hogy a hatóság figyelmét egyes részletekre felhívja.

Ezen kettős egymásra hatás létrehozásától és fokozásától függ városunk szepítésének jövője, nagy városi létele.

A városi közigazgatás ezer és ezer féle teendői közepette nagyon sok teendő marad a társadalmi tevékenység számára s addig nem is képzelhető e téren nagyobb szabású eredmény, míg társadalmi uton a város hozzájárulásával meg nem alakul a szepítési egyesület.

Napi hírek.

— Áthelyezés. Csöregyh Gyula, lapunk munkatársa ki alig pár hónappal ezelőtt neveztetett ki a „budapesti posta és távirda igazgatóság számvevő osztályához“, innen áthelyeztetett a m. kir. közmunka és közlekedésügyi minisztérium posta és távirdui szakszámvevőségéhez. Gratulálunk e gyors előhaladásához.

— Esküvő. Kafka László miniszteri titkár szombaton vezette eltarhoz a nálunk is jó ismerős Hegyessy Mari asszonyt, a nemzeti színház elsőrangú tagját.

— Jókai Mór a következő levelet intézte: Urváry Lajoshoz, mint az írói és művészi kör elnökéhez: Kedves barátom! Rip van Winkle nem jött meg jobban, mikor a veder vízben meglátta az egy éjszakán át megvényt ábrázátját, mint én, mikor a mai lapokban azt látom, hogy ti a jövő hónapban az én felszázados írói jubileumomat akarjátok megülni! — Hiszen én jötven évvel ezelőtt pozsonyi szintaxista diák voltam, der die dast tanultam, görög verseket írtam, majd adott volna nekem tiszteletes Schröer professzor ur, hogy ha magyar poemák firkálásán kapott volna! Olvasni sem volt szabad magyar költői művet a diáknak; hanem „Gradus ad Parassum“ ot s a ki magyarul megszólalt „Signum“ ot kapott. Később esett az meg: öt év múlva, tizenhét (és nem tizenkét) éves koromban, hogy Kecskeméten első éves jurista fővel, az első drámát a Zsidó fiut megírtam; a mely a tudós társasági pályázaton díszrettel lett kitüntetve anno Domini 1842. Ez az írói pályámnak a kezdete. Én tehát igen szépen megköszönöm a Ti jó kívánóságaitokat s ha meg akartok gratulálni szivesen látok; csak mondjátok meg mikor? pompás magantermeszetté borom van; azt megisszuk egymás egészségére; hanem azt a felszázados gyásztertást csak halasszatok el 1892-re. Addig még ki tudja, mi nem történhetik? Addig még a filloxera is mind megéheti azt a szőlőtököt, a kin az a bor akar teremni, a kivel engem fel akarnak köszönteni azok a magyarok, a kiket addig meg nem ettek a Doda Trajánok. Tehát szépen kérlek, engedjétek meg öt esztendeig előrehaladt fiatalságom élvezetében megmaradnom. Baráti üdvözetem mellett maradok. Budapest 1887. október 16. Igaz híved Jókai Mór.

— Egy kis tévedés. A D. Nv. Értesítő, Tóth Ferenc temetése alkalmából a következő újdonságot hozta: „Remek mű“ Ezzel a két

szóval lehet méltán megdicsérni azt a szemlélettel diszszel kiállított halottas kocsit, mely a helybeli Fodor és Gebauer cég temetkezési intézet tulajdona, mely pénteken is méltó feltűnést keltett a b. e. Tóth Ferenc járásbíró temetése alkalmával. A szép, stíluszerűleg készített kocsit gazdag ezüstözés díszíti s különösen díszíti a készítményt azon újtás, hogy az oldalak óriási íveglapokkal vannak körkörösül berakasztva s így a benne levő koporsó légmentesen el van zárva, a mi hogy mily célszerű újtás különösen meleg nyári napokon, azt fölösleges bizonyítgatni. — Idáig az „Értesítő“ A dolgot csak az a tévedés, hogy a fent megdicsért temetési kocsit nem Fodor és Gebauer cégé, hanem a Fischer féle „Kegelet“ című temetkezési intézeté, mely utóbbi intézet rendezte a Tóth Ferenc temetését is.

— Törvényszéki hírek. A helybeli kir. bünyényítő törvényszéknél legközelebb a következő végtárgyalások lesznek: okt. 19-én Csajha Jánosné ellen becületesítés vétsége miatt. B. Varga Péter ellen, sikkasztás ügyben. Nagy Miklós ellen lopás miatt. Október 20-án Virág István ellen lopás miatt. Okt. 21-én K. Kovács Gábor és társai ellen, sikkasztás vétsége miatt.

— A szatmári egyházmegye új püspökéről. Meszlényi Gyuláról következő életrajzi adatokat írja az Egyetértés. Meszlényi Gyula ősrégi magyar nemes család ivadéka 1832. január 22-én született Fehér-megyében, Velen-czén. Iskoláit Szekesfehérvártól végezte, a hittudományokat a bécsi Pazmaneumban hallgatta, hol hittudorra is avattatott. 1854 július 27-én szentelték pappá pápai engedéllyel, mert még nem töltötte be a 23. évet. Föl szenteltetése után a nagyszombati primási fő gimnáziumban tanárkodott, homnan Esztergomba került a hercegprimás udvarába s itt elinte archivar, később titkár lett. Esztergomból Komáromba jutott, miután plépnössá választották meg; mint komáromi plébanos nyerte el a címzetes apáti méltóságot. Esztergomba 1881-ben tért vissza, mint kanonok s ez idő óta az ottani papnövelde köztisztjelet és szeretetben álló rektora. Meszlényi Gyula püspök erőteljes, magas, méltóságos és rendkívül nyájas férfiú. Lelőtelező modorával minden vele érintkezőt a maga részére hódít. Kitűnő hazafi. Nagynénjét Kossuth Lajos vette volt nőül. Pompás könyvtára van. A szegényekkel végtelen sok jót gyakorol.

— Phylloxera. A bihari járásban Hegyköz-Pályi és Hegyköz Száldobágy, valamint a szalárdi járás Csatar községek szőlőiben a phylloxera jelenléte constataltatott.

— Blaha Lujza asszony — mint örömmel értesülünk — néhány órára már felkelt beteggyárból. Most már minden vesztélyen kívűl van. A veszélyes operáció óta már 12 nap telt le és rajta a sebláz nyoma sem mutatkozott. De mellékajak sem zavarták a betegség lefolyását. A művésznő a körülményekhez képest kitűnően érzi magát, vidáman társalog családjai tagjaival. — Súlyos betegségének nyoma csupán halványosságban jelentkezik, különben napról-napra erősödik. Remélhetőleg néhány hét múlva már a színpadon is felléphet.

— Találatot vasárnap reggel a Vecsey és Csanak házak előtt egy saroglysá kezi taliga. Tulajdonosa átveheti a II. ker. rendőr kapitányságnál.

— Öngyilkosság. Tegnap a hatvanutczai temetőben egy akáczfán függő holt embert

találtak, kibn Szücs István nevé, 45 éves, helybeli illetőségű család emberre ismertek. Foglalkozására nézve hetes. Valószínűleg élet untágból akasztotta fel magát és pedig még vasárnap.

— A főiskolai jogász önképzőkör szombaton délután népes gyűlést tartott, melynek fő vonzerjét Illosvay Bálint 4. jh. Van-e szükség az uszora törvényre? cz. felolvasása képezte. Háládatlan tárgy, ha valaki egész határozottan a mellett foglal állást, hogy uszora törvényre nincs szükség s az uszora nem büntető. A felolvasó ezt tette. Kimutatta, hogy az uszoranak ugy jogi alakja, mint jogi alapja van, nem tartja helyesnek és célszerűnek, hogy az állam az uszorst büntetéssel sújtsa. — bár hallgatóságosan elismeri, hogy azáltal az állam, melynek feladata az anyagi és szellemi jólét előmozdítása — önmagával jó ellentétbe és saját célját semmisíti meg, ha az uszorások átkos üzemleit a törvény szigorával nem sújja. Az uszorst erkölcsileg nem lehet menteni, de jogilag igen. Az uszora nem lehet jogi, csak társadalmi kérdés, s azt mondja hogy azt ne a törvény szigorával, mely e téren nem helyes társadalmi intézményekkel gyözzük le. — Ne törvény legyen ellene a fegyver, de a társadalom helyes irányu tevékenysége. Szólt arról is, hogy minő fontos szerep jutna, a könnyebben hozzáférhető hitelnek az uszora legyőzésében, mennyire eszköz szolgál az uszorának a nehezen hozzáférhető hitel s a háromhavi lejáratú váltó, smily nagyszerű eredmény volna elérhető, ha több oly hitelintézet állítatnék fel állami segílyel vagy anélkül, melyből a megszorult ember gyorsan, ocsó kamat mellett és nem három óra, de egy évi vagy legalább 6 havi lejáratu váltóra kapna pénzt. A felolvasást a jósan megjelenezték és a felolvasónak jegyzőkönyvileg köszönet mondottat.

— A ceglédi u. új templomban felállítandó orgona alapjához tiszteletes Rózsa Sándor főiskolai háznagy ur átadott 9 frt 10 krt, mint az „Orgona virágok“ néhány példányának utólagosan befizetett árát; melyet midőn nyilvánosan is nyugtáztak, melyet használaton egyszersmind az alkalmat, hogy tiszteletes Rózsa Sándor háznagy urnak, — mint az orgona javára rendezett népművelői alkalmából felkért pénztárnoknak odaadó közreműködésért és ez ügyben tanusított buzgalmaért, egyháznak nevében elismerő köszönetet nyilvánítsam. Debreczenben 1887, okt. 18. Némethy Lajos mk. ev. ref. lelkész.

— A Petőfi-társaság vasárnap délelőtt tartotta a szünet után felolvasó ülést az académia első emeleti termében. A kedvezőtlen idő daczára is szép számmal gyűlékeztek össze a jobbadán hölgyekből álló közönség mely a felolvasásokat számról száma zajosan megtapsolta. Az ülést Komócsy József nyitotta meg. Az előirt program annyiban változást szenvedett hogy bodnár Zsigmond irodalomtörténeti rajza és Abrányi Emil költeménye ezuttal elmaradtak. Az első felolvasó Torkos László volt, a ki két lyrai költeményt olvasott fel. A költemények czíme: „Nyugodni“ és „Égi vendég.“ A közönség élénk tetszéssel kísérte a mély érzésű költemények felolvasását. Utána Margitay Dezsa mutatta be „Jó éjt édes Margit!“ című elbeszélését, melyet a hallgatóság szintén kedvvel fogadott. Szabó Sándor vendégtől Komócsy József olvasott fel egy borongós költé-

ményt. Végül Rudny „Jézus“ című nagyol nek egy epizódját olv programmból elmarad maradtak.

— Tegnap délután egymásnak örök hűség íjtu lelkész és Konrad muel törvényszéki bíró voltak a völegény részéről Batori Sándó ügyvéd. Az esketési Kálmán lelkész végszép beszédet intézett és boldogságot kívirtigyre!

— Halálozás. H. tekintélyes, gazdag egyei biz tagot súlyos dicsi Borbély Julián esetről következő. „Mely fájdalommal te mekeim nevében is, én nóm OLÁH JAKAB ána asszonynak, f. életének 64-ik, boldoban, hosszan tartó történet gyászos kiműhült tetemei f. hó 13 helybeli ref. templon tartás után. a h-szónak örök nyugalomra tességtelre, a me ismerőséit, s a tiszt szízzel meghívjuk ber 16. a megbold Oláh Jakab, fia Oláh Róza, Ilonka, Emma leánya: Oláh Kornélre s Béla fiával s t. Áldás és béke lebeg

— Az ifur nev írja a következő mulcában van egy csik kereskedő élete p. tükben áll egy 16-ki szükség esetében. — A szobacziust. hetett látni, hol egy csapta neki a szelemel kísérte a szerelalatt nem tapasztol húszár minden áldó és bucsuzáskor ma n a k kezét és ajkát zótt pedig néhány szóval s ha nagyon lényen fizetés napj amit még jobban s kaczos liptai turvóta mindennap ism napelött vége szak ki az ablakon: Tenem mutatja magát káplárról pedig azban, hogy főbe akabajtársai közbelépphá. A leányzó n hősönjévé lett. Az abban az utcában la. hogy egy este a kapuban s a leány piszkos edényeket, egyedül volt. A kán szüretelt, az if gondolta lenni. — perzeit mondandir gondolt a húszár sarkantyujára, zib üti a muszkát, a kótdak szemhéját, mosták az átomk kül látta a húszár lett volna a kezét zett volna figyelve Midőn semmi nesz lehet oly erősen, zó zsbibaszto mel lokán s karján, a És tovább álmódolt a mit megál mert egy bajuszos san. A húszárkáp Másnap este a sz vesével. Nagyon mint azok a nők, ért — „Miért va kérdő a húszár k húzogatva, pirul ga rosszasság, is tudtam segítsé az ablakon át fá „Az ifur nevetet szért kedvese. A szért a dologból nem világoztotta nyára kikaparta

x. Krondorf koronája-orvosi r. tatik mint nagy r e k e d t s é g, l y a h u r u t d e s n é l. — D. Csanak József u

kének kedlébe, a mi aztán leginkább azt eredményezi: hogy ritka most már a nemes ambíció, a valódi köteleességérzet.

(Folyt. köv.)

Egy alak a betyárvilágból.

Ma csösz a Baktóban és nagy szenvedéllyel üldözi a kukoricatolvajokat. Tetszik neki, hogy ő, a ki egykor üldözött volt, ma a tolvajok réme.

A neve nem kiírásra való, mert elvégre is ma ő becsületes ember. A miket a régi időkben tett, azokért megcsenvedett, úlvén tekintetes Csongrád vármegye, tekintetes Csánád vármegye és sok nemes város börtöneiben sok szép esztendőket. Mert annak idején a forradalom előtt, alatt és után cimborája volt ő a Rózsa Sándoroknak, Renkó Kálmánoknak és híres volt. Rettégték.

Ma csösz a Baktóban. Vén ember már, de nem látszik meg rajta. A haja, hosszú lecsüngő harsabajusza egészen ősz, de másképp az ember erőteljes és hizának indult. Szürke szemű ragyognak és sebeseen tud menni a sánta lábával. Mert az egyik lába rövidebb, mint a másik.

Ezekkel a felemás lábakkal volt ő elhíresült lóköti egykor. Mert hiszen a sánta láb nem határozott semmit.

Egyszerűen csak az egyik oldalon följebb kellett csatolni a kengyelcsiját és megvolt az egész.

A lovasrendőrségnél, a hol a kardok, sarkantyúk, bórmandragok között van még bizonyos vármegyei hangulat, gyakran látom az öregot. Összesug titkon a biztossal és másnapra már kerül egy-két kukoricatolvaj.

Látam egy párszor, a mint tolvajokat hozott be. A vén, ősz embernek ragyogtak a szemei, odatámaszkodott a hátulsó íróasztalhoz, sánta lábával verte a másik csizmája szarát és mohó érdekléssel hallgatta a vallást.

Behozták az egyik gazembert. Bandzsál, alacsony homlokú csavargó a pófájáról leri a bűn.

— Hányszor loptál kukoricát a Baktóban, Miska?

— Egyszer.

— Miska! — rivalt rá a biztos.

— Háromszor.

— Annyit mondok Miska, hogy rosszul jársz, ha hazudsz!

Miska földant a planfora. azután lenéz a földre és vizsgálja erősen barna mez telen lábait, azután oldalt pislant a csöszre. Hanem a csösz komolyan nézi azt a lovaglót ostort ott az asztalon.

— Hatszor, biztos uram. De nem többször. Akkor is csak fél-fél zsákkal hoztunk.

— Hazudsz, Miska! Tizenhatszort voltál, mindig együtt a cimboráddal!

Miska megtörik.

— Hát már bevallom, — mondá bűnbánólag. — Össze-vissza nyolcszor voltunk. Itt aztán Miska megköti magát és nem ismer be több lopást.

— Vezessék ki, — mondja a biztos. — jöjjön be a másik.

A lovaslegény kivezeti a Miskát, a másik behozza a Jóskát.

— No, te szép gyerek vagy ám ugyan, csak, te Jóska! — kezdi meg vele a vallást. — Az előbb azt mondtad, hogy csak egyszer loptatok.

— Hát hiszen csak egyszer is, — felel Jóska nagy szentelenül.

Te Jóska! annyit mondok, hogy ne haragits meg, mert rosszul jársz. Hiszen a Miska már bevallotta, hogy tizenegyszer loptatok együtt! Te gazember! Aztán te még tagadod kiszolgáltat katoná létedre! Megállj csak!

A Jóska elfehéredik és ökölbe szorul a keze. Reszket mérgében.

— A Miska! tör ki dühös haraggal — az merte ezt mondani? Hazudik a betyár.

Mert látja az akasztófárválót, hogy ő már benne van, engem is beakar áztatni! Csak azért teszi, hogy ne szabaduljak ki hamarabb a börtönből, mint ő; mert énhozzám huz a felesége. Hazudik. Csak tiszser voltunk együtt. Hanem ő maga hatszor loptott azonkívül krumplit...

— Vezessék ki, jöjjön be a másik!

Bejön a Miska.

— No Miska, hát csak a Jóskához huz a te feleséged?

— Nem igaz!... Elutja a vér a két bandzsál szemét.

— Dehogyan nem. Azért vallotta rád most a Jóska a hat krumplilopást, hogy hamarabb kiszabaduljon. Te számár, te!

S a Miska undok arcán megjelen a harag sötétvörös piirja.

— Azért! — kiáltja fölesattanó hangon — azért ugy-e? Hát mikor ő a buzát lopta a gyevi földrül?

És így vall egymásra szépen a két jómadár. Mióta a bot, pofon, bikaesök és kardlap eltűnt, önérzet, szerelem és család szó veszi ki a bűnösökből a vallomást.

És a vén ember, a ki most csösz a Baktóban és réme az aprólékos gonosztevéknek, érdeklél hallgatja ezt a vallást s megcsóválja a fejét.

... Ha ő ezt „akkor“ tudta volna. A multkor, a nyár végén, tűz volt ott kint a hatalmas füstgomoly és a vérpiros láng elültözött be a városba. Kimentünk megnézni, hogy mi ég. Meleg vasárnap délelőtt volt, nem járt senki a rónán. Meszsze a láthatár szélén legelt a felsővárosi gulya s egy nagy, sárgás buzatarlón égett erősen a hosszú kazal szalma. — A tűz itt ott ellegelt kőhajításnyira a tarló száraz avarján. Mellette nagy távolságra elterült susogóan és rejtelmesen a kukorica-tenger.

Abból lépett elő az öreg. Megbillentette a kalapját és egész közel lépett a tűzhöz.

— Nem bántja a meleg?

Elütöleg intett a kezével.

— Láttam én már nagyobbat is, — mondta, — Valamikor.

— „Akkor?“

Intett, hogy igen. Azután csönd lett.

— Akkor, akkor! — ismétlé és mészázva nézett bele a fölkapokolt lángtengerébe.

— A régi jó világban, — szóltam, hogy mondjak valamit a beszédre.

— No, — felelte vontatottan — kit így, kit ugy...

— Dehogyan?

— Hát igen. A mostani eszemmel nem tenném. De hát a napba is csak akkor lát bele az ember, mikor már lefelé megy... Hanem hogy milyen csunya erősen ég ez a szalma.

Egypár elszáradt fűkupacot, a melyekbe belefogódzott a láng, szétvert a botjával.

— Sajnálom azt a sok szép időt, a mi elfogyott hiába.

— Kár is érte.

— Nono, — felelte gyorsan, mert megsértette a sajnálkozás — de legalább mulattam olykor-olykor. Voltak ott urak is, olyanok, mint maguk.

— Hm. (Szép tisztesség reánk nézve.) — De valóban ugy van, — szólt és meghuzta kétfelel hosszú ősz bajuszát. — De csak most látom, hogy „emigy“ is meg lehet élni.

Elhallgatott megint. Ernyőnek tartotta szeme elé a kezét és ugy nézett el a szárungeteg fölött. Mert nagy, magas ember.

— Ánbátor hiszen... — mondá.

Botjával utat csinált magának a száraz kukoricabírodalomba.

Tömörkény.

CS

A fü

(Rózsa SÁ

Rabló-roma

a sütté idők egy

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-i (Gironde apátság)

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Maguelonne Prior

== fogvizének. ==

használatára mellett.

2 arany-érem: Brüsszel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által 1373 ében feltaláltott

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, amennyiben a foghúst erősíti s teljesen egészségessé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünk a lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen ajánljuk.

A cég alapítottott **SEGUIN** 3. Rue Huguerie, 1879. Fügynök: **SEGUIN** 3. BORDEAUX.

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pâte 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debreczenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógyszer-tárában.

Honi gyapjú Casior ujjast

őszi és téli idényre

s zürke, sötétkék, drappszin és barna

gyermekeknek

8-11 évesnek.

12-15 évesnek.

16-18 évesnek

I. szám f. 1.40 kr.

II. szám f. 1.60 kr.

III. szám f. 2.20 k.

férfiaknak:

Kicsiny

Közép

nagy

I. sz. f. 2.50 kr.

II. sz. f. 3.—

III. sz. f. 3.20 kr.

Férfiaknak szürke, drappszinű és barna posztóval beszegve f. 4. 50 kr. f. 5.50-ig. szintén Brassói gyapjú kelméket minden neműt, legjobb minőségűt öltönyöknek, felöltőknek, köpenyeknek őszi és téli idényre ajánl gyári árakban

BOCK M. MÓR,

kiviteli raktár, Feketehalom (Brassómegeye.)

➔ Kiváratra minták kelméről bérmentve küldetnek. ➔

➔ Ki-szolgáltatás szolid és gyors. ➔

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és ércöntődeje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

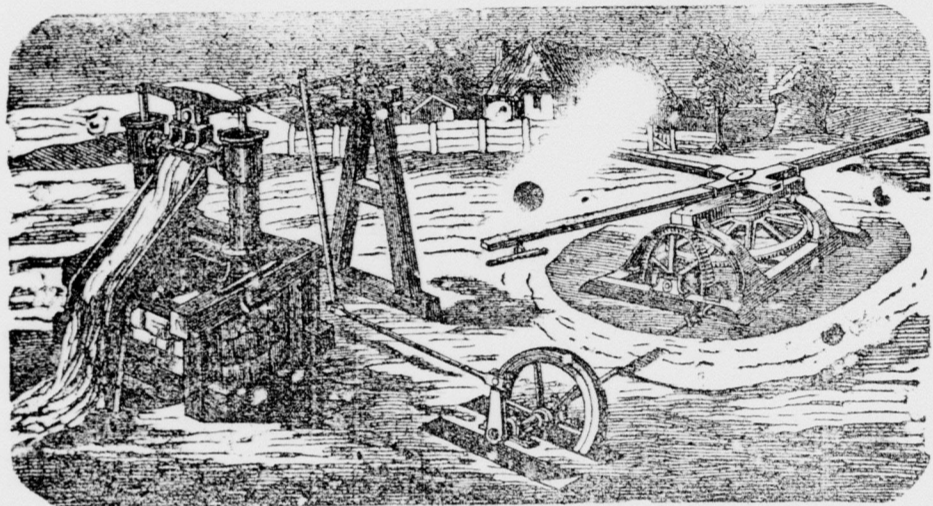
felszerelésére

szagmentes ürszékék

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi roatvos ivék hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendések pontosan teljesítettek.

Vidéki megrendések pontosan teljesítettek.

Szerkesztőség és k

Széchényi utca SIMON-ház

kereskedésrel s

HIRDETMEIN

előzetési pénzek és a kiadás
valamint a lap szelem

bermentetlen levelek csak
fogadtatnak

XIV. évfolyam

Mi mindenre
a mi szék

A két berzenk és Somogy. Heves ság, Somogyban a keztek a szélballal. sák, Somogyban szetes szövetségesség és a francia kerülne a sor, hogy radnának a küzd egymást. De most rátk, hogy érdeke közfal a hibás, m összemenni. Tisza elvü párt a hibás áll, mint egykoron gányság és a kere

Ki hitte vol hogy a klerikális levich pártiak, a tikaik örkösei, vala gó alatt fognak Miklós unokája, R a somogyi függő alatt, a magyar li azért, hogy ők ne nak, még is az a még is csak liberal és egy Somsich.

Ez a két pá sékelt — ha var azt folytat. Nem akarja jobban let melyik bizik inkább és ügyesség hogy a mint a röpülne, csuful szélbal maradna köréből.

De hát most vek s az Appony malmára hajtja a fordítva képzeli köznek, pedig ő, van már kárhozt

A „Debreczen

A

(Copp

Soha más élvez

Mint a csók

Már mint kicsit

Ha csókos a

Csupán a csók

Legyek aggr

Korostem szűz

Mely önfeléd

Ninesen sam, k

Eltűnt a má

Halálos ágyamo

Ha koporsób

Két

— Eredeti re

lri

(

Mindenki es miként lehet igen kényelmesen megrel hamarosan mehet tévtra vezetnéki, mint a miv ravasz irigység meg és zuzza öss sültég, az igazi emel. Szédelgés, mor, mikkel lépte életben.

uj, de ne ij még utoljára azt